

Дзвінскі ўзгорак

Кроч на свой родны, дзвінскі ўзгорак, каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №4 (4)
КРАСАВІК 2014 ГОДА

ПЛАЦЯЖЫ

ЖЫХАРАМ ВАДА АБЫХОДЗІЦЦА УТРАЯ ДАРАЖЭЙ

У Віцебскім раёне кошт паслуг па водазабеспячэнню ў тры разы перавышае сярэднеабласныя ўзровень, паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў Камітэце дзяржаўнага кантролю Віцебскай вобласці.

Абласная камісія па вывучэнні праблемных пытанняў у жыллёва - камунальнай гаспадарцы рэгіёну (створаная ў мэтах выканання распараджэння кіраўніка дзяржавы) адзначае, што ў асобных населеных пунктах страты вады ў сетках складаюць больш за 90 %. Асноўная прычына - знос сетак, а таксама несвоечасовае выяўленне аварый і ліквідацыю уцечак вады.

"У раёне эксплуатуецца 110 артэзіянскіх свідравін. Іх вызначаная магутнасць складае 45 тысяч куб.м у суткі, у той час як падключаная - усяго 8 % ад усталяванай. Пры гэтым у асобных населеных пунктах падключаная магутнасць складае менш за 1%. У населеных пунктах Фокіна і Пышнякі ў суткі падымаецца менш за 5 куб.м. А кошт спажытай электраэнергіі артэзіянскай свідравінай ў Фокіна за 2013 склаў Br19, 3 млн", - адзначылі ў КДК.

Адной з прычын высокай кошту паслуг па водазабеспячэнню з'явіліся вялікія страты вады ў сетках УП ЖКГ "Вітрайкамгас" з-за іх зношанасці. Так, 95,8 км сетак водазабеспячэння (41,2 % ад агульнай працягласці сетак) маюць знос 100 %, 37,2 км сетак (16%) - знос больш за 70 %. Пры гэтым у 27 населеных пунктах, у якіх ажыццяўляецца цэнтралізаваная падача вады, сеткі водазабеспячэння цалкам замартызаванага. У выніку ў асобных населеных пунктах страты складаюць больш за 90 % паднятай вады.

Спецыялісты адзначаюць, што акрамя аб'ектыўных прычын назіраюцца і такія, як несвоечасовасць выяўлення і ліквідацыі аварый. Так, у населеным пункце Хадорына Віцебскага раёна, нягледзячы на значнае павелічэнне расходу вады, не была своечасова (звыш 5 месяцаў) выяўленая і выпраўленая ўцечка вады. Толькі за кастрычнік-снежань 2013 звышнарматыўныя страты вады склалі больш за 1,2 тысячы куб.м, на ўздым якой затрачана 5,1 тысячы кВт электраэнергіі. "Пры гэтым ніхто з адмысЛоўцаў не звярнуў увагі на тое, што ў канцы мінулага года аб'ём паднятай вады з артэзіянскай свідравіны для дадзенага населенага пункта павялічыўся ў 30 разоў, а звышнарматыўныя страты электраэнергіі - у 65 разоў", - падкрэсілі ў КДК.

Высокі кошт паслуг па водазабеспячэнню абумоўлена і тым, што пры заключэнні дагавораў не вядзецца праца па поўным ахопе насельніцтва. У Віцебскім раёне знаходзіцца 37 населеных пунктаў, у якіх абслугоўваецца да 13 асабовых рахункаў, тады як колькасць якія пражываюць больш у некалькі разоў. Так, у населеным пункце Светлы афармлена ўсяго 13 асабовых рахункаў на аказанне паслуг па водазабеспячэнню, у той час як фактычна пражывае 43 чалавекі.

Вынікі гэтай працы з канкрэтнымі прапановамі абагульнены і накіраваны ў адрас рэспубліканскай камісіі. Цяпер праводзіцца праверка гаспадарчай дзейнасці УП ЖКГ "Вітрайкамгас", па выніках якой будзе дадзена ацэнка дзеянням службовых асоб, якія дапусцілі вышэйзгаданыя факты, і прыняты адпаведныя меры адказнасці да вінаватых.

Алена Ціханава
БЕЛТА

Партал твайго раёна: http://vicebskreg.by

ГІСТОРЫЯ

ЗАХАВАЦЬ АБЛІЧЧА ДЗВІНЫ

Навукоўцы і краязнаўцы запланавалі ажыццявіць экспедыцыю па даследаванні рэчышча Заходняй Дзвіны, перад тым як вада назаўсёды схавае ўнікальныя краявіды.

Вядома, што ў выніку запуску каскада ГЭС на адной з самых галоўных рэк не толькі Беларусі, але і Еўропы рэчышча назаўсёды зменіцца. Удзельнікі экспедыцыі гатовы супаставіць гістарычныя і геаграфічныя звесткі, зрабіць фота- і відэаздымку значных прыродных і гістарычных аб'ектаў, ажыццявіўшы адначасова іх дакладную геаграфічную прывязку. Гэта дасць унікальную магчымасць сабраць найбагацейшы матэрыял краязнаўчага характару і захаваць для будучых пакаленняў сучаснае аблічча Заходняй Дзвіны.

Карэспандэнт "Звязды" пагутарыў з адным з аўтараў ідэі правядзення экспедыцыі Дзянісам Юрчаком, намеснікам дэкана гістарычнага факультэта Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М. Машэрава.

— Дзяніс Валер'евіч, перад нашай сустрэчай вы гаварылі пра тое, што падчас экспедыцыі група аднадумцаў паспрабуе працягнуць справу вядомага далёка за межамі Віцебшчыны краязнаўцы Аляксея Сапунова.

— Рабочая назва будучай экспедыцыі — "Дзвіна А. П. Сапунова". Сам Аляксей Парфенавіч Сапуноў вядомы як летапісец Віцебшчыны. У сваім унікальным даследаванні "Рака Заходняя Дзвіна" Сапуноў разгледзеў ролю ракі ў гісторыі Віцебшчыны і іншых рэгіёнаў, размешчаных уздоўж яе берагоў, прывёў падрабязнае апісанне вытоку і шматлікіх прытокаў, змясціў геалагічны нарыс берагоў Дзвіны, вывучыў развіццё суднаходства на рацэ, спецыфіку рыбнай лоўлі. Асаблівую ўвагу аўтар надаваў падрабязнаму апісанню самой ракі: яе шырыні і глыбіні, хуткасці плыні. У дэталях апісваюцца парогі, мелі, выспы і буйныя валуны ў рэчышчы ракі. Такая інфармацыя ўнікальная сама па сабе і дае нам магчымасць у дэталях уявіць, як выглядала Заходняя Дзвіна больш як 100 гадоў таму.

— Аднак з цягам часу аблічча апісанай Сапуновым Дзвіны істотна змянілася.

— Абумоўлена гэта як прыродным фактарам: змяненнем фарватару, размываннем выспаў, падмываннем берагоў і г.д., так і антрапагенным. Варта прызнаць, што ў першую чаргу менавіта дзейнасць чалавека прывяла да змены аблічча берагоў. Ачыстка рэчышча ракі для суднаходства аказвала ўплыў на размяшчэнне фарватару і г.д.

Змянялася Дзвіна і па прычыне развіцця гідраэнергетыкі. Будаўніцтва ў Латвіі каскада ГЭС (Плявінская, Рыжская, Кегумская) прывяло да таго, што першародную раку мы цяпер можам толькі ўяўляць дзякуючы старым фотаздымкам і кнізе Аляксея Сапунова.

На жаль, такі ж лёс можа чакаць і беларускі ўчастак ракі (328 з 1020 кіламетраў. — Аўт.). Гэта звязана з планамі актыўна развіваць гідраэлектраэнергетыку ў нашай краіне, што дазволіла б павялічыць долю таннай электраэнергіі ў агульным аб'ёме гадавога спажывання. У прыватнасці, на рацэ Заходняя Дзвіна прадугледжваецца стварэнне каскаду з чатырох ГЭС: Бешанковіцкай, Віцебскай, Полацкай і Верхнядзвінскай. На першым этапе будзе ўзведзена Полацкая ГЭС — яе плануюць здаць у эксплуатацыю ўжо ў 2015 годзе, а Віцебскую — у 2017 годзе.

— Што можа стаць вынікам такога падарожжа?

— Я шчыра ўпэўнены, што экспедыцыю неабходна абавязкова арганізаваць для захавання аблічча ракі для нашчадкаў. Пажадана, каб у экспедыцыі ўзялі ўдзел спецыялісты розных сфер: гісторыкі, біёлагі, прафесійныя фатографы, дайверы, апаратары і гэтак далей. Вынікам магло б стаць стварэнне электроннага архіва матэрыялаў, які ўключае ў сябе тэкставую інфармацыю, фотаздымкі, відэаматэрыялы. На іх аснове ў перспектыве можна было б падрыхтаваць новыя геаграфічныя апісанні ракі, выдаць шэраг ілюстраваных альбомаў па Заходняй Дзвіне, падрыхтаваць відэафільм або цыкл перадач аб галоўнай воднай артэрыі Віцебшчыны.

Акрамя таго, для папулярызацыі атрыманай інфармацыі можна было б шырока выкарыстоўваць інтэрнэт з дапамогай стварэння тэматычных сайтаў (напрыклад, віртуальнага музея Дзвіны) і груп у сацыяльных сетках, дзе таксама можа быць размешчана адпаведная інфармацыя.

— Напэўна, задуманая вамі і вашымі аднадумцамі ўнікальная экспедыцыя — вельмі дарагое, так бы мовіць, "задавальненне"?

— Галоўнай праблемай для арганізацыі такой экспедыцыі з'яўляецца фінансаванне. Было б добра, калі б знайшоўся спонсар, зацікаўлены ў праекце, тым больш што для яго гэта магло б стаць добрай піяр-акцыяй рэспубліканскага ўзроўню.

Патрэбна не так ужо і шмат грошай, як гэта можа здацца на першы погляд. У першую чаргу, для даследавання ракі неабходна наяўнасць адпаведных плавальных сродкаў (прасцей арандаваных), а таксама выратавальнай амуніцыі і тэхнікі для фота- і відэафіксацыі. Вядома, падчас экспедыцыі могуць быць выкарыстаны відэакамеры, фотаапараты і нават лодкі саміх удзельнікаў экспедыцыі. Але варта ўлічваць, што далёка не ва ўсіх яны ёсць. Таму на падставе толькі адной грамадскай ініцыятывы разгарнуць падобны праект будзе вельмі складана. Аплату працы удзельнікаў экспедыцыі ніхто не патрабуе, хаця не перашкодзіла б наняць прафесійных апаратараў, бо сярод добраахвотнікаў такіх няма.

Яшчэ мінулым летам мы разглядзелі магчымасць сплаву разам з вядомым віцебскім краязнаўцам Міколам Піваварам. На шчасце, дзве лодкі "Уфімка" і байдарку мы знайшлі, гатовы былі плыць удвух, але па суб'ектыўных прычынах плаванне прыйшлося перанесці.

— А якія яшчэ складанасці могуць узнікнуць падчас падрыхтоўкі да экспедыцыі?

— Другой праблемай пры арганізацыі экспедыцыі можа стаць час. У першую чаргу, гэта тычыцца ўчастка затаплення ў раёне стварэння вадасховішча Полацкай ГЭС, увядзенне ў эксплуатацыю якой плануецца ў 2015 годзе. Таму на даследаванне ўчастка ад Віцебска да вёскі Лучна пад Полацкам, дзе і вядзецца будаўніцтва станцыі, застаецца не так шмат часу. А, улічваючы тое, што экспедыцыя можа быць арганізавана толькі па нізкай вадзе, калі ўсе парогі, водмелі, валуны і выспы не затоплены вадой, прайсці на гэтым участку Дзвіны магчыма толькі летам бягучага ці 2015 года, але пры спрыяльных прыродных умовах. Калі ж надвор'е не дазволіць гэтага зрабіць і вады будзе больш за мінімальны гадавы ўзровень, прыйдзецца задавольвацца толькі той магчымасцю па зборы матэрыялаў, якая будзе існаваць.

Аляксандр Пукшанскі
Звязда

ЭКАЛОГІЯ

ЗАБАРОНА НА ВЫЛАЎ УСІХ ВІДАЎ РЫБЫ

Нераст - адзін з найбольш важных этапаў у жыццёвым цыкле рыб. Ён суправаджаецца значнымі зменамі ў іх паводзінах. Звычайна палахлівыя і асцярожныя, у перыяд нерасту рыбы становяцца менш рухомымі і безабароннымі перад чалавекам.

Браканьерскі вылаў рыб, якія ўдзельнічаюць у нерасце, прыводзіць да канфіскацыі з вадаёмаў дзесяткаў тысяч ікрынак. Ніякія затраты на штучнае зарыбленне ня папоўняць такія страты.

З улікам таго, што пераважная большасць відаў рыб, якія жывуць у вадаёмах Беларусі, нерастуе вясной, ахова іх у гэты перыяд мае першараднае значэнне.

Вясновая забарона на лоўлю рыбы

У адпаведнасці з Правіламі вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства, зацверджанымі Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 8 сьнежня 2005 г. № 580, вылаў усіх відаў рыбы забаронены з 1 красавіка па 30 мая, за выключэннем аматарскага рыбалоўства, якое ажыццяўляецца ў светлы час сутак з берага адной вудай з адным кручком або адным спінінгам, аснашчаным штучнай прынадай, з адным адзінарным або падвойным, ці трайным кручком памерам не больш за № 10, па міжнароднай класіфікацыі № 1.

За кожную незаконна здабытую рыбіну парушальнікі Правілаў абавязаны будуць пакрыць прычыненую прыродзе шкоду, якая ў час забароны вылічаецца ў трохразовым памеры. Напрыклад, шчупак або лешч абыдуцца браканьерам ў 450 тысяч рублёў, а лінь або язь - у 900 тысяч. Акрамя таго, парушальнікі могуць быць аштрафаваныя на суму ад 10 да 50 базавых велічынь або прыцягнутыя да крымінальнай адказнасці, калі памер шкоды перавысіць 40 базавых велічынь. У дні вясновага забароны не дазваляецца выкарыстоўваць маламерныя суда.

Па новых Правілах

З 26 чэрвеня 2014г. у сілу ўступіць новая рэдакцыя Правілаў вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства, зацверджаная Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 5 снежань 2013 г. № 551. І ўжо наступнай вясной (2015 года) тэрміны забароны будуць дыферэнцыяваныя па абласцях.

У Брэсцкай і Гомельскай абласцях забарона будзе дзейнічаць з 20 сакавіка па 18 траўня, у Мінскай, Магілёўскай і Гродзенскай - з 1 красавіка па 30 траўня, у Віцебскай вобласці - з 10 красавіка па 8 чэрвеня. Гэта звязана з тым, што на поўдні Беларусі пацяпленне, а значыць і нераст, пачынаецца раней у параўнанні з цэнтральнымі і тым больш паўночнымі рэгіёнамі.

Для рыбакоў гэта стане добрай магчымасцю павялічыць сезон інтэнсіўнага вясновага рыбалоўства, выпраўляючыся ў туюобласць,дзезабаронаяшчэ не пачаўся ці ўжо скончыўся. У той жа час новая рэдакцыя Правілаў прадугледжвае істотнае павелічэнне штрафаў за незаконную здабычу рыбы - у сярэднім у 3 разы.

Дзяржінспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету

НАВУЧАННЕ

НАВУЧАЦЬ ПАСПЯХОВА ВЕСЦІ БІЗНЕС

На Віцебшчыне пройдзе серыя семінараў «Павышэнне эфектыўнасці работы па развіцці прадпрымальніцтва ў раёнах».

Арганізатарамі праекта па вывучэнні умоў працы прыватнікаў у рэгіёнах і праблем, з якімі ім даводзіцца сутыкацца, выступілі ўпраўленне прад- прымальніцтва камітэта эканомікі аблвыканкама і Асацыяцыя наймальнікаў і прадпрымальнікаў. Асноўная мэта - актывізаваць дыялог бізнесу і ўлады на месцах, развіццё прыватнага сек- тара ў малых гарадах і сельскай мясцовасці, садзейнічанне пачаткоўцам прад- прымальнікам.

- Члены асацыяцыі вырашылі падзяліцца вопытам стварэння прадпрыемстваў, прасоўвання тавараў на ўнутраным рынку і на экспарт, выкарыстання інтэрнэт-тэхналогій. Таксама мы гатовыя адказаць на пытанні па выкарыстанні дзяржаўнай падтрымкі бізнесу, падаткаабкладанню, стартап - мерапрыемствам і іншым. Запланаваны сустрэчы з прадстаўнікамі бізнесу ў чатырох рэгіёнах, першым нас павінен сустрэць Віцебскі раён,- расказала выканаўчы дырэктар асацыяцыі Ніна Лук'янава. - Акрамя таго, кожны з раёнаў даслаўнаміінфармацыюабстане спраў у прадпрымальніцтве. Прааналізаваўшы яе, распрацуем канкрэтныя рэкамендацыі па павышэнні дзелавой актыўнасці, якую прадставім на выніковым абласным семінары.

Вольга Маслоўская
Віцебскія весці

НА ЗДАРОЎ'Е!

КАРЫСНЫ, БЯРОЗАВЫ, СВЕЖЫ!

Ва ўсіх лясніцтвах ДЛГУ «Віцебскі лясгас» прыступілі да масавай нарыхтоўцы бярозавага соку
У мінулым годзе за сезон было нарыхтавана больш за 66 тон жыватворнага напою на суму больш за 53 млн. рублёў.

Адказна падышлі работнікі лясной гаспадаркі да адводу кварталаў з дрэвамі. Загадзя даставілі ва ўсе лясніцтва цэлафанавыя пакеты для збору соку і неабходны інвентар. Якасць экалагічна чыстага ляснога прадукту гарантуецца. Жадаючымягонабыць,асягоння цана за літр складае 1500 рублёў, неабходна папярэдне звярнуцца ў лясніцтва, дзе аматараў «бярозавіку» праінфармуюць аб графіку яго продажу. Больш падрабязную інфармацыю можна атрымаць на афіцыйным сайце лясгаса www.vitebskles.partnerinfo.by.

Тыя ж, хто вырашыць самастойна «атрымаць» літр-другі гаючага напою, павінны памятаць, што за парушэнне тэхналогіі падсочкі і нарыхтоўка соку на участках, дзе яна не прадугледжаная, расцэньваецца як незаконнае знішчэнне або пашкоджанне дрэў і цягнуць за сабой накладанне штрафу на грамадзян у памеры ад 500 тысяч да 5 мільёнаў рублёў, папярэджвае намеснік дырэктара ДЛГУ «Віцебскі лясгас» па ідэалагічнай працы Ала Кучко.

Дзяржінспектар міжраённай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету Андрэй Вішнеўскі нагадвае, што забараняецца нарыхтоўваць драўняныя сокі на тэрыторыі прыбярэжных палос водных аб'ектаў, у межах палос адводу чыгуначных і аўтамабільных дарог, іншых транспартных камунікацый, у населеных пунктах, у дэндралагічных парках, батанічных садах, у перададзеных ва ўстаноўленым парадку пад ахову месцах пасялення дзікіх жывёл і росту дзікарослых раслін, аднесеных да відаў, уключаных у Чырвоную кнігу Рэспублікі Беларусь, у межах зон аховы нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, у месцах масавага адпачынку насельніцтва.

Нарыхтоўка драўняных сокаў павінна рабіцца спосабамі, якія забяспечваюць захаванне тэхнічных якасцяў драўніны, у парадку, устаноўленым Правіламі нарыхтоўкі другасных лясных рэсурсаў і ажыццяўлення пабочнага лесакарыстання.

Таццяна Дзіканава

ЗДАРЭННІ

ЧАРГОВЫ ПАЖАР

Аператыўная абстаноўка за адны суткі не парадавала, у Віцебскай вобласці адбылося 5 пажараў.

1 красавіка 2014 г. ў 18-37 па адрасе: Віцебскі раён, Курынскі сельскі савет, у вёсцы Хатоля адбыўся пажар у нежылым доме.

У нежылым доме 3х4 м, прыналежнасць якога гаспадара ўстанаўліваецца, была пашкоджана вонкавая частка сцяны на плошчы 7 м.кв. Прычына пажару высвятляецца.

Віцебскае АУМНС

КРЫМІНАЛ

ЖЫХАРА СУРАЖА ПРЫСУДЗІЛІ ДА АРЫШТУ

Далёка не ўсе выконваюць мудрую параду вучыцца на чужых памылках і часцяком дапускаюць у жыцці «асечкі», якіх можна было б пазбегнуць.

Вось і жыхар гарпасёлка Сураж Кузьма Звераў (імя і прозвішча зменены - заўвага аўтара) здзейсніў не адзін «касяк», за што "начапіў" на сябе чарговае крымінальнае пакаранне.

Некалькі гадоў таму мужчына атрымаў «заахвочванне» Феміды ў выглядзе папраўчых работ за ўхіленне ад выплаты па судовай пастанове сродкаў на ўтрыманне сваёй непаўналетняй дачкі. Адбываючы пакаранне, Звераў шмат разоў парушаў загаданую законам працоўную дысцыпліну, здзяйсняў прагулы. Здавалася б, папраўчыя работы павінны былі скарэктаваць яго паводзіны ў правільным кірунку, але не тут-то было. Кузьма неаднаразова пазбягаў без паважнай прычыны адзнакі ў міліцыі, за што яму аб'яўлялі вымовы і выносілі афіцыйныя папярэджанні. На працягу некалькіх гадоў ён цягнуў за сабой такой «куфар». Па словах начальніка крымінальна -выканаўчай інспекцыі Віцебскага РАУС Яраслава Грыневіча, мужчыну тлумачылі, што ў выпадку паўторнага парушэння парадку і ўмоваў адбыцця пакарання ён будзе прыцягнуты да крымінальнай адказнасці па арт. 416, але папярэджанні не сталі для яго стрымліваючым фактарам.

Суражаніну не ўдалося паспяхова прайсці праз выпрабаванні і «вылечыць» рэцыдыў сваіх дзей. Маючы непагашанае пакаранне, мужчына зноў апынуўся на лаве падсудных. На адкрытым выязным судовым пасяджэнні, якое прайшло ў зале РАУС, суддзёй раённага суда Ганнай Ігнаценка з удзелам дзяржаўнага абвінаваўцы - намесніка пракурора Віцебскага раёна Паўла Дамашэўскага было разгледжана крымінальная справа па абвінавачванні Кузьмы Зверава ў злачынстве, прадугледжаным арт. 416 (ухіленне ад адбыцця пакарання ў выглядзе папраўчых работ).

У ходзе судовага працэсу аказалася, што ў біяграфіі мужчыны праслізгваюць яшчэ і закручаныя «дакументальныя» факты, якія раскруціць не ўдалося і па гэты дзень. Па словах падсуднага, усе неабходныя для працаўладкавання паперы згубтліся ўжо даўно. Ён не рабіў ніякіх мер па іх аднаўленню, жыў за кошт выпадковых заробкаў. І цяпер, калі настаў час збіраць дакументы, неабходныя для афармлення пенсіі, у яго «партфоліо» адсутнічае некалькі важных папер.

На судзе суражанін не адмаўляў, што з трэскам праваліў усе выпрабаванні, якія павінен быў пераадолець без зрываў. Ён прызнаў сваю віну і раскаяўся ў зробленым. Мужчыну прызначылі пакаранне ў выглядзе арышту.

Строгія рамкі закона адчулі і прысутныя на судовым пасяджэнні падапечныя КВІ . Можа быць, вострыя жыццёвыя «віражы» і крымінальны «багаж» Кузьмы Зверава дазволяць экс - асуджаным задумацца над далейшым лёсам і стануць для іх своеасаблівай напамінам таго, што не трэба ісці супраць закона. Галоўнае, каб тыя людзі, якія пішуць сабе крымінальную біяграфію, як мага хутчэй пазбавіліся ад цёмных «фарбаў» і дрэннага «пэндзля».

Вольга Булаўка

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Узгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдефануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Узгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ГАЛОЎНАЯ ТЭМА

ПОЎНЫ БАРДАК

У чацьвер Лукашэнка правёў нараду пра стан і пэрспэктывы разьвіцьця піваварнай галіны. І абурыўся, што дзяржаўнае прадпрыемства «Крыніца» дрэнна працуе і просіць у дзяржавы льготаў.

У пятніцу кіраўнік Беларусі паехаў у Слуцак, наведаў ільнокамбінат і мясакамбінат. І зноў абурыўся. Апошнімі месяцамі Лукашэнка толькі і робіць, што абураецца станам эканомікі і дзяржпрадпрыемстваў. Прычым абурэньне нарастае ў арытмэтычнай, калі не геамэтрычнай прагрэсіі.

«Поўны бардак, гаспадара няма, нікому гэта, адчуваю, ня трэба... Гэта што такое? У нас пасьля вайны такога не было!», — зрабіў выснову кіраўнік дзяржавы падчас наведваньня льнокамбінату. Ён, мусіць, не здагадваецца, што паставіў дыягназ усёй эканоміцы краіны, існай сацыяльнай мадэлі, абвешчанай кампаніі мадэрнізацыі.

Дарэчы, пра апошнюю Лукашэнка ўзгадаў на льнозаводзе. «Далажыце, калі павінна быць скончана мадэрнізацыя, дзе новае абсталяваньне. Можа, яно валяецца, як гэтыя трактары і сыравіна», — даручыў Лукашэнка старшыні КДК. Ён ня ведае, але здагадваецца. Дзе ж яшчэ можа быць новае абсталяваньне, як не валяцца!

Наведваньне мясакамбінату ўвогуле скончылася тым, што ён загадаў прыпыніць яго працу, бо высьветлілася, што тут перапрацоўваюць гнілое мяса. «Неадкладна ўдакладніце па краіне, ці ёсьць такі бардак на нейкіх прадпрыемствах», — даручыў Аляксандар Лукашэнка. Пытаньне рытарычнае. Думаю, адказ на яго ведае і сам беларускі лідэр. Калі падыходзіць з такім крытэрам, то трэба прыпыняць працу паловы прадпрыемстваў краіны.

Такім чынам, дыягназ пастаўлены. І зь ім цяжка не пагадзіцца. З тым, што ў беларускай эканоміцы «поўны бардак», згодныя ўсе: улада і апазыцыя, беларуская і замежныя эксперты. Дый звычайныя абывацелі адчуваюць, што ў краіне «нешта ня так».

Але што ж рабіць? Рэцэпты выздараўленьня, выпісаныя Лукашэнкам, добра вядомыя.

Па-першае, загад навесьці парадак:

«Да 1 верасьня тут усё павінна быць вылізана. Зрабіце нармальны льнозавод... За месяц навесьці парадак!.. Да 1 жніўня павінен быць наведзены парадак на ўсіх прадпрыемствах... Улетку я на такія прадпрыемствы езьдзіць ня буду. Але калі з 1 жніўня я, ня дай бог, зайду і мне нешта не спадабаецца — ведаеш, што будзе», — сказаў ён.

Тут, як звычайна, Лукашэнка пярэчыць сам сабе, дае супярэчлівыя загады. Дык парадак навесьці за месяц, да 1 жніўня ці да 1 верасьня? Як можна за 1–4 месяцы навесьці парадак, калі гэтага ня здолелі зрабіць за 20 гадоў?

Па-другое, дырэктарат перасадзіць у турму:

«Распачынайце крымінальную справу і мне дакладвайце... Разьбярыцеся ў рамках крымінальнай справы па ўсіх пытаньнях... Усіх вінаватых — у камэру, няхай кампэнсуюць шкоду».

Хоць мэтода ня новая, але апошнім часам яна выкарыстоўваецца ўсё часьцей. У дрэваапрацоўчай галіне ўжо некалькі начальнікаў сядзяць. Дапамагае ня вельмі.

Але турма — гэта ня самае страшнае. На Слуцкім мясакамбінаце Лукашэнка прыдумаў новую, больш вытанчаную кару: закарміць начальнікаў гнілым мясам. «Усё, што сапсавана, хай ядуць. Калі пакінуць іх тут, нікога не выпускаць — няхай ядуць!» — загадаў ён.

Па-трэцяе, зьявіўся новы спосаб дэманстратыўнага прыніжэньня намэнклятуры — накіраваць высокага начальніка на даведзенае да ручкі прадпрыемства. Гэта было апрабавана яшчэ ў 2012 годзе падчас разборак у дрэваапрацоўчай галіне. І вось зноў. «З заўтрашняга дня накіраваць на прадпрыемства (Слуцкі льнозавод. — Аўт.) дырэктарамстаршынюкамітэту па сельскай гаспадарцы і харчаваньні Менскага аблвыканкаму», — загадаў Лукашэнка. «Не наведзяце — пойдзеце сюды працаваць» (на Слуцкі мясакамбінат. — Аўт.), — сказаў ён, зьвяртаючыся да кіраўніка Менскай вобласьці Сямёна Шапіры. І дадаў, што гэта тычыцца і прэм'ер-міністра зь іхнімі падначаленымі.

Чарговы спэктакль для народу атрымаўся. Ягоны электарат можа быць задаволены, бо любіць, калі прэзыдэнт ганяе мясцовых начальнікаў. Але эканамічнага сэнсу ўсё гэта ня мае. «Поўны бардак» — гэта дыягназ, ганаровая грамата да 20-гадовага юбілею.

Валер Карбалевіч
svaboda.org

ПАЛІТВЯЗНІ

ПАЛІТВЯЗЕНЬ ВЫЙШАЎ НА СВАБОДУ

8 красавіка, у 7 гадзін 55 хвілін з гарадзенскай турмы №1 быў вызвалены 51-гадовы прадпрымальнік з Ваўкавыску Мікалай Аўтуховіч. Раней ветэрана афганскай вайны і грамадскага актывіста праваабарончыя арганізацыі прызналі палітвязнем.

Ён правёў за кратамі больш за 5 гадоў. Раніцай Аўтуховіча сустракала каля 30 чалавек. Сярод іх - палітыкі Аляксандр Мілінкевіч, Павел Севярынец і Аляксандр Макаеў.

Нагадаем, што прадпрымальнік Мікалай Аўтуховіч быў арыштаваны 8 лютага 2009 года. У траўні 2010-га за захоўванне і перавозку пяці патронаў да паляўнічай вінтоўкі Вярхоўны суд прыгаварыў яго да пяці гадоў і двух месяцаў пазбаўлення волі ва ўмовах строгага рэжыму. Прадпрымальніка прызналі вінаватым па частцы 3 арт. 295 КК (за незаконныя дзеянні ў дачыненні да агнястрэльнай зброі, боепрыпасаў і выбуховых рэчываў).

Памілавання не прасіў - не вінаваты!

Зразумела, што Аўтуховічу ў турме не раз прапаноўвалі напісаць прашэнне аб памілаванні на імя беларускага прэзідэнта. Аўтуховіч адмаўляўся. У адным з лістоў на волю ён аргументаваў гэта тым, што мае свае погляды на жыццё і ніколі іх не зменяе. «Я нічога не рабіў дрэннага для Радзімы і народа, не парушаў ніякіх законаў, чаму я павінен звяртацца з прашэннем?» - абураўся тады прадпрымальнік.

Сёння, падчас размовы з журналістамі, ён патлумачыў свае паводзіны тым, што не супрацоўнічае і не ўваходзіць у змову з тымі, хто яго пасадзіў. «Я прыехаў і адразу сказаў, што на гэтую ўладу працаваць не буду», - як адрэзаў, Аўтуховіч.

Дарэчы, датэрміновае вызваленне прадпрымальніка не адбылося, таму што ён адмовіўся падпісваць паперу аб «правапаслухмяных паводзінах», не стаў супрацоўнічаць, «злосным парушальнікам» лічыўся першапачаткова.

Мікалай Аўтуховіч лічыць сваю невінаватасць відавочнай і мае намер дамагчыся, каб усе прызналі - яго пасадзілі «ні за што, ні за што забралі маёмасць, ні за што пакаралі сям'ю». Крымінальная справа за «афіцыйна набытыя» патроны? Няма. Максімум - адміністрацыйнае пакаранне .

Сваю «пяцігодку» былы палітвязень тлумачыць проста: у Беларусі «такая сістэма ўлады»: «Яны не хочуць самі сядзець у турме, таму саджаюць тых, хто іх раскрывае».

2292 лісты!

Па словах Аўтуховіча, выжыць у турме яму дапамагла велізарная падтрымка з волі - 2292 лісты ад сяброў, блізкіх і зусім незнаёмых людзей. Праз перапіску ён знайшоў шмат аднадумцаў. Паводле яго слоў, калі б ніхто не пісаў, было б значна цяжэй .

У турме «трэба быць сабой і заставацца чалавека», перакананы былы палітвязень. Ён неаднаразова казаў як сакамерніка, так і ахове, што паступаць трэба так каб ўчынкі былі бачныя ўсі, але каб за іх ніколі не было сорамна».

Захар Шчарбакоў
БЕЛАПАН

ФІНАНСЫ

ДЭНАМІНАЦЫІ НЕ БУДЗЕ?

Аляксандр Лукашэнка закрануў тэму магчымай дэнамінацыі ў Беларусі. Па ягоных словах, новыя грошы, «прыгожыя, падобныя да еўра» ўжо аддрукаваныя, але для іх уводу патрэбныя «момант, час, каб эканоміка працавала, каб была стабільнасць». Між тым, стабільнасці пакуль няма.

Апошняя дэнамінацыя праводзілася ў 2000 годзе. Тады з беларускіх купюраў зніклі тры нулі. Зараз незалежныя эканамісты, прынамсі, Леанід Заіка, выказваюць меркаванне, што з заменай грошаў трэба крыху пачакаць, — да тае пары, пакуль долар не будзе каштаваць 10 тысяч рублёў. Тады можа будзе зрабіць курс рубля да долара альбо адзін да аднаго, альбо 1:10. Улічваючы, сённяшні курс рубля, такі час настане даволі хутка.

Але «кратнасць нулёў» — гэта не адзіны фактар для дэнамінацыі. Самы асноўны пакзчык, па меркаванні былога старшыні Нацбанка Беларусі Станіслава Багданкевіча — інфляцыя. Дэнамінацыю варта праводзіць толькі тады, калі інфляцыя складае 7–8% (а лепш — 3–5%) на год, і яна стабільна трымаецца ў гэтых межах. Інакш і з новымі грашыма будзе тое ж, што і са старымі: яны пачнуць імкліва «назапашваць» нулі.

А вось з інфляцыяй у нас усё складана. Пры планаваным паказчыку інфляцыі ў 12% за 2013 год насамрэч яна склала, па афіцыйных дадзеных Белстата, 16,5%. Варта адзначыць, што гэты паказчык блізкі да прагнозаў Міжнароднага валютнага фонду, які ў красавіку 2013 года прадказваў інфляцыю ў 16,8%. У тым жа прагнозе МВФ закладваў і інфляцыю на 2014 год — 15,5%. Сусветны банк прагназуе інфляцыю ў Беларусі ў 2014 годзе на ўзроўні 16%.

Беларускі ўрад разлічваў, што ў гэтым годзе інфляцыя складзе 11%. Але за першыя тры месяцы яна дасягнула 3,6% — траціну гадавога прагнозу. У сувязі з гэтым ва ўладных установах бродзіць думка, каб скарэктаваць паказчык гадавой інфляцыі да «сусветных прагнозаў» у 16–17%.

Інфляцыя апераджае прагнозы, а значыць, сапраўды няма стабільнасці і няма ўмоваў для дэнамінацыі.

Эканамічнае становішча краіны дыктуе і іншыя неабходнасці. За два месяцы гэтага года складскія запасы на прадпрыемствах Беларусі выраслі на 480 мільёнаў долараў, і на 1 сакавіка склалі 80,8% ад сярэднямесячнага аб'ёму вытворчасці. То бок, наша прадукцыя ствараецца, але не прадаецца. Зразумела, ствараецца яна за грошы, якія потым, у выніку няпродажу, мы не атрымліваем. Грошы ж трэба аднекуль узяць, і мы бярэм іх «з тумбачкі» — імкліва скарачаюцца золатавалютныя рэзервы краіны.

ЗВР Беларусі скараціліся на 428,5 мільёна долараў у сакавіку, і на 1 красавіка 2014 года склалі 5 715,1 мільёна долараў. За тры месяцы скарачэнне золатавалютных рэзерваў склала 935,76 мільёна долараў. То бок, «крытычную рысу» ЗВР у 8 мільёна долараў мы даўно ўжо перасягнулі.

Наш народ, навучаны горкім досведам 2011-га года, вельмі балюча ўспрыме чарговы абвал рубля, асабліва напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў 2015 года. Адзінае выйсце з гэтага — заняць яго нечым іншым, каб ён гэтую дэвальвацыю збольшага не заўважыў. Гэта магчыма: у мінулы годзе рубель «плаўна дэвальваваўся» да долара аж на 12%, і ні ў каго і думак не ўзнікла, што ідзе нейкі анамальны працэс.

Калі, насуперак чаканням эканамістаў, сумясціць дэвальвацыю з дэнамінацыяй, грамадзяне збольшага будуць заклапочаныя тым, каб пераводзіць грошы ў гаманцы ды цэннікі ў крамах са «старых» у «новыя» грошы, ды наадварот. Прыкладам, пасля дэнамінацыі долар стане каштаваць не 10 «новых» рублёў, а 15 альбо 20: ці заўважыць гэта «шараговы працоўны», асабліва калі не будзе ведаць, колькі ж у краме каштуе пляшка «пладова-выгаднага»?

(скарочана)

Сяргей Пульша
"Новы час"

БЕЛАРУСЬ І СВЕТ

БЕЛАРУСЬ СПЛЯСАЛА ПОД МОСКОВСКУЮ ДУДКУ

Вечером 27 марта Беларусь проголосовала в ООН против резолюции о территориальной целостности Украины. Поскольку Александр Лукашенко заявлял ранее о поддержке этой целостности и вообще явно не хотел портить отношения с Киевом, напрашивается вывод: на Минск сильно надавили. Догадайтесь с трех раз, кто.

За резолюцию Генеральной ассамблеи ООН проголосовали 100 стран, 58 воздержались, 11 высказались против — то есть, по сути, в поддержку российской аннексии Крыма.

Из СНГ на стороне Москвы выступила еще Армения, которую сейчас сватают в Таможенный союз. Остальная компания и вовсе живописна: Боливия, Куба, Северная Корея, Никарагуа, Судан, Сирия, Венесуэла и Зимбабве.

Долго вилять не получилось

Ранее в этот же день посол России Александр Суриков на пресс-конференции в Минске поблагодарил Лукашенко за его позицию по Крыму. Имеется в виду недавнее заявление белорусского руководителя, что «Крым де-факто сегодня — часть России».

Это признание, от которого белорусское руководство долго ускользало, привело к отзыву из Минска украинского посла. Зато дипломатия большой восточной соседки, как видим, снисходительно похлопала белорусского союзника по плечу: так держать!

И вот — новая пляска под дудку Москвы в крымском вопросе: голосование против территориальной целостности Украины. Теперь отношения Минска с Киевом омрачаются еще сильнее.

Можно предвидеть, что белорусские власти попытаются еще высказываться в духе «и вашим и нашим», говорить некие приятные слова украинцам, чтобы смягчить впечатление от «прогибов» перед Москвой. Но «возможности для маневра у Лукашенко сужаются», подчеркивает политолог Виктор Мартинович.

В украинском контексте важны не слова, а действия, отметил он в комментарии для Naviny.by. Между тем, считает собеседник, белорусское руководство совершило уже два явных действия в поддержку России: сначала приняло у себя ее авиацию, а теперь вот — поддержало ее агрессию в ООН. Эксперт минского аналитического центра «Стратегия» Валерий Карбалевич считает, что актами поддержки российской аннексии «официальный Минск сделал свой выбор». «Теперь из этой колеи не выпрыгнуть. В критические моменты голос белорусских властей будет звучать в унисон с российским», — сказал аналитик в комментарии для Naviny.by.

По его мнению, сейчас самостоятельный западный вектор внешней политики официального Минска практически отпадает: «Беларусь заняла свое место в окопах холодной войны».

Пряников у Путина все меньше

Между тем большой вопрос — насколько щедро будет вознаграждена союзническая верность Лукашенко. С одной стороны — да, отпал в качестве конкурента за российские субсидии Виктор Янукович. Но с другой стороны, у Москвы отпадает стимул делать из Беларуси этакую рекламную витрину для Украины, как это было, пока ее пытались заманить в Таможенный союз.

А самое главное — российская экономика буксует, крымская же авантюра может и вовсе пустить ее под откос. Во всяком случае, пряников у Путина будет становиться все меньше.

А еще Россия может сделать финт ушами и для компенсации своих потерь поднять налог на добычу полезных ископаемых, что автоматом поднимает и входящую цену на энергоресурсы для Беларуси.

Так что чистого выигрыша Минск не получит в любом случае. А может и вовсе остаться с носом. Независимые белорусские экономисты более, чем дипломатичным пассажам господина Сурикова, склонны внимать свежему заявлению первого вице-премьера России Игоря Шувалова: «Россия, Беларусь и Казахстан настолько далеки от понимания в вопросе свободы торговли по ряду товаров, что разрешение этих разногласий может быть вынесено за скобки при подписании договора о Евразийском экономическом союзе в мае 2014 года».

Ранее замминистра финансов России Сергей Шаталов в интервью Рейтер огласил подсчеты: субсидии, которые Россия предоставляет Беларуси и Казахстану, в случае отмены торговых квот и других ограничений вырастут в пять раз, до 30 миллиардов долларов в год. «Это много, — без обиняков резюмировал Шаталов. — Поэтому надо искать решения, в том числе политические».

Иначе говоря, Москва, у которой казна теперь не в лучшем виде, стала скрупулезно считать копейки. А что будет, когда в российских финансах пробьют новые бреши расходы на Крым да последствия западных санкций? Короче, надежды Минска выторговать выгодные условия вхождения в Евразийский экономический союз становятся все более шаткими. А вот издержки от вступления в холодную войну на стороне Москвы придется хлебать большой ложкой.

(сокращено)

Александр КЛАСКОВСКИЙ
БЕЛАПАН

РЭХА ТРАГЕДЫІ

ВЛАСТИ НЕ ПРИЗНАЮТСЯ…

Мать приговоренного к расстрелу Владислава Ковалева до трагедии в минском метро не знала, что в Беларуси существует смертная казнь.

В канун годовщины теракта, который произошел 11 апреля 2011 г., «Салідарнасць» поговорила с Любовью Ковалевой из Витебска о том, что она делает для реабилитации сына, кому был выгоден взрыв в метро, и почему так поспешно расстреляли осужденных за теракт.

— Любовь Ивановна, после расстрела Влада вы сказали о том, что живете ради того, чтобы реабилитировать сына. Какие шаги вы предпринимали в течение двух лет после казни, и что из этого вышло?

— Исчерпав законные возможности добиться справедливости в Беларуси, я написала в Комитет ООН по правам человека жалобу, в которой указала нарушения уголовно-процессуального кодекса во время проведения следствия и суда. Комитет неоднократно обращался к белорусским властям с просьбой не приводить приговор в исполнение.

...Влад не дожил до того дня, когда Комитет вынес решение по делу. Было установлено, что белорусское государство нарушило право на жизнь Влада. Кроме того, Комитет зафиксировал ряд нарушений, допущенных в ходе следствия и суда.

К сожалению, наш суд и государство игнорируют решение Комитета ООН по правам человека, мотивируя это тем, что решения Комитета носят рекомендательный характер.

Недавно мы с дочерью обратились в Генпрокуратуру с заявлением о возбуждении производства по делу Владислава Ковалева в связи со вновь открывшимися обстоятельствам. Нам ответили, что те соображения Комитета по правам человека, которые содержали оценку обстоятельств исследованных и оцененных судом при рассмотрении уголовного дела, не являются основанием для пересмотра и возобновления дела. Это решение мы будем обжаловать.

Я не остановлюсь... Государство приложило максимум усилий, чтобы оговорить ребят, расстрелять их вместо тех людей, которые должны были отвечать за это преступление. Сейчас они ни за что не признаются, что уголовное дело было сфабриковано. Не назовут имена тех, по чьему указанию все это делалось. Нужно, чтобы люди не забывали о том, что были убиты невиновные. Мы будем напоминать им об этом. Я понимаю, что власти хочется об этом скорее забыть. Но этого не будет.

...До теракта в метро я не знала, что у нас в стране существует смертная казнь. Я одна поднимала двоих детей. Когда мне было что-то смотреть, читать? А по телевизору об этом не говорили. Сколько людей было приговорено, а кто знал об этом? Думаю, что и сейчас те, кто не читает новости в интернете, не догадываются о существовании в Беларуси смертной казни.

— Как вы думаете, почему так поспешно приговор был приведен в исполнение?

— Дима Коновалов и Влад были свидетелями фабрикации уголовного дела.

— За эти два года открылись ли какие-то новые обстоятельства в деле, которые могут красноречиво свидетельствовать, что ваш сын и Дмитрий Коновалов были невиновны?

— Это обстоятельства, установленные Комитетом ООН по правам человека. Материалы, переданные в Комитет, были выписаны из уголовного дела. Среди нарушений, названных Комитетом, — пытки, нарушение принципа презумпции невиновности. Во время следствия и судебного процесса должностные лица страны выступали с публичными заявлениями о том, что Влад и Дима виновны, что это они совершили теракт.

Кроме того, во время судебных заседаний к Владу не допускали адвоката. Они только пару раз встречались. В суде могла работать только сторона обвинения, все ходатайства со стороны защиты отклонялись.

— Родные погибших в теракте поддерживали вас?

— Конечно. Мы разговаривали в суде. Я чувствовала, что не одна. Горе нас объединяло.

— Когда с твоими близкими случается горе, задаешься вопросом: за что? Как вы считаете, почему именно Влад стал еще одной жертвой трагедии?

— Влада к этому делу привязали, потому что у них на Диму не было никаких доказательств – абсолютно ничего. Влад должен был давать показания против Димы. Это был единственный свидетель обвинения… …Влад не стал играть роль, которую отвело ему следствие, и поплатился за это жизнью.

— Чувствуете ли вы присутствие Влада? Снится ли вам сын?

— В снах он приходит. Обычно в хорошем настроении. Бывает, Влад торопится, говорит, что некогда ему. Бежит куда-то. Не думаю, что ему там плохо. Но все равно мне не хочется верить в то, что его нет... (Плачет). До сих пор не выдали тело Влада. Мы не знаем, где он похоронен. Этому нет никакого разумного объяснения. ...Я не могу понять, кому стало легче от того, что расстреляли невиновных людей.

(сокращено)

Татьяна Гусева
http://gazetaby.com

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 15.04.2014 у 19.10
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.